

Na zawarcie umowy prawnej, regulującej podział majątku, decyduje się coraz więcej osób zamierzających wstąpić w związek małżeński. Jest to intercyza czyli umowa przedmałżeńska, która musi być sporządzona przez notariusza, mieć formę aktu notarialnego i być potwierdzona podpisami obojga zainteresowanych i tylko wtedy posiada moc prawną. Taka umowa wiąże od momentu zawarcia ślubu. Zgodnie z art.51 "Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego" , intercyza przedmałżeńska daje prawo każdemu z małżonków do zachowania majątku nabytego przed ślubem, jak i majątku nabytego później. Dysponuje nim i zarządza samodzielnie mąż i samodzielnie żona. Małżonkowie mogą w umowie zapisać, jakich czynności o charakterze majątkowym mogą dokonywać samodzielnie, a jakich wspólnie, jak każde z nich będzie odpowiadać za długi i z jakich majątków wierzyciel może ściągać dług, jak będą się rozliczać między sobą, gdyby ich małżeństwo ustało. Intercyza to dokument , którego treść małżonkowie mogą w dowolnym czasie zmienić lub go rozwiązać. Wymaga to sporządzenia nowego aktu notarialnego. Umowa o rozdzielności majątkowej może też być zawarta w trakcie trwania małżeństwa, jeśli małżonkowie nie chcą trwać w tzw. ustawowej wspólności majątkowej, która , według polskiego prawa, powstaje w chwili zawarcia małżeństwa i, jeśli nie podpisali intercyzy.

Wspólność majątkowa obejmuje:

- majątek osobisty żony,

- majątek osobisty męża,

- majątek wspólny małżonków.

Do majątku wspólnego małżonków należą :

- wszelkie przedmioty nabyte czasie trwania małżeństwa,

- pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności prowadzonej przez małżonków,

- dochody przynoszone przez majątki osobiste małżonków, np. czynsz za wynajem mieszkania należącego tylko do żony lub tylko do męża, odsetki od lokaty pieniężnej na rachunku oszczędnościowym, którego właścicielem jest jedno z małżonków,

- środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego zarówno żony jak i męża.

Tak więc wspólnotę majątkową (majątek wspólny) stanowią przedmioty majątkowe, nabyte w czasie jej trwania, przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Do majątku wspólnego nie wchodzi, czyli nie mogą być objęte wspólnością majątkową przedmioty będące osobistym majątkiem każdego z małżonków. Pomocny w tym przypadku jest "Kodeks rodzinny i opiekuńczy" art.33.

Przedmiotami należącymi do osobistego majątku żony albo męża są:

1) przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej,

2) przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba, że spadkodawca postanowił inaczej,

3) prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom,

4) przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków,

5)prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie,

6)przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość,

7)wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków,

8)przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków,

9)prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy,

10)przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Zgodnie z art.47. paragraf 1. "Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego" małżonkowie mogą w umowie intercyzy wspólność ustawową rozszerzyć, ograniczyć, ustanowić rozdzielną majątkową lub rozdzielną z wyrównaniem dorobków.

1) rozszerzenie wspólności ustawowej - taka umowa obejmuje wspólnością ustawową(rozszerza majątek wspólny)o takie dobra, które z reguły należą do majątku osobistego każdego z małżonków,

2) ograniczenie wspólności ustawowej - zostaje ograniczona wspólność majątkowa o wskazane przez małżonków składniki majątku wspólnego, np. motocykl marki X o numerze rejestracyjnym Y.

3) ustanowienie rozdzielnosci majątkowej przed zawarciem małżeństwa - wspólnota majątkowa w ogóle nie powstaje; istnieją dwa majątki: osobisty majątek żony i osobisty majątek męża (wszystkie przedmioty majątkowe nabyte przez każdego z przyszłych małżonków przed i po zawarciu małżeństwa należą do majątków osobistych każdego z nich),

4) ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z wyrównaniem dorobków - jest ona możliwa dopiero po ustaniu rozdzielnosci majątkowej (tylko wtedy jest możliwość wyrównania dorobków każdego z małżonków); małżonek, który nie był w stanie powiększyć swego majątku, bo, np. jego możliwości zarobkowania ograniczyła choroba, zajmował się dziećmi, może wyrównać swój dorobek z dorobkiem współmałżonka.

Wspólność majątkowa ustaje w następujących sytuacjach:

- następuje unieważnienie małżeństwa (wspólność ustaje w chwili uprawomocnienia się wyroku sądu),
- na skutek rozvodu małżonków (wspólność ustaje w chwili uprawomocnienia się wyroku sądu),
- następuje śmierć jednego z małżonków albo obojga małżonków.

Po ustaniu wspólności, np. z powodu separacji, rozvodu każdy z małżonków otrzymuje połowę zgromadzonego wspólnie majątku, chyba że **w intercyzie** określili, komu po ustaniu wspólności przypadnie większa część majątku, np. żonie - 60%, mężowi - 40%. Jeśli któreś z małżonków wniesie o ustalenie udziałów, z uwzględnieniem stopnia udziału każdego z małżonków, w powstawaniu majątku wspólnego, to sąd bierze wówczas także pod uwagę osobisty wkład pracy przy wychowywaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym. Powodem wniesienia do sądu takiej sprawy może być, np. uprawianie hazardu, gra na wyścigach jednego z małżonków. Od 2008 r. ustanowienia rozdzielnosci przez sąd może żądać wierzyciel. Art. 52 paragraf 1a "Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego" mówi: Ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej może żądać także wierzyciel jednego z małżonków, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

SŁOWNICZEK:

niezbywalny - taki , którego nie można nikomu odstąpić, sprzedać, przekazać(niezbywalne prawa)

wierzyciel - osoba fizyczna lub prawna uprawniona do żądania określonego świadczenia od dłużnika; osoba, u której ktoś zaciągnął dług

wierzytelność - uprawnienie przysługujące wierzycielowi do domagania się od dłużnika spełnienia określonego świadczenia; suma pieniężna, przedmiot odpowiadający wartością tym świadczeniom

przedmioty majątkowe - własność i inne prawa rzeczowe, np. użytkowanie wieczyste, służebność gruntowa, służebność drogi koniecznej